

Riihenmäen koulun yrittäjyyskasvatuksen opetussuunnitelma

Yrittäjyyskasvatus perusopetuksessa

Perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa oppilas ja oppiminen ovat keskiössä. Oppimisessa korostuvat: oppilaan aktiivisuus ja osallisuus oppimisessa, vastuun ottaminen, oppimaan oppimisen taidot, itsetuntemus ja itsetunto, mielekkyys ja motivaatio, tavoitteellisuus, kriittinen ajattelu ja ongelmanratkaisutaidot.

Yrittäjyyskasvatus on painotetun opetuksen monesta oppiaineesta muodostettu syventävä ja soveltava opintokokonaisuus. Riihenmäen koulun yrittäjyyskasvatuksen opintokokonaisuus toteutetaan valinnaisten aineiden oppitunneilla yläkoulun vuosiluokilla 7–9.

Yrittäjyyskasvatuksen oppilaat valitaan vuosittain soveltuvuuskokeella, jonka järjestelyt ja käytänteet kuvataan koulun lukuvuosisuunnitelmassa valinnaisten aineiden opetuksen yhteydessä.

Yrittäjyyskasvatuksen tavoitteet

Perusopetuksen opetussuunnitelmassa oppiaineita yhdistävät laaja-alaisen osaamisen seitsemän osaamiskokonaisuutta. Ne muodostavat tietojen, taitojen, arvojen, asenteiden ja tahdon muodostaman kokonaisuuden. Yrittäjyyskasvatuksen opintokokonaisuudessa korostuu erityisesti L6, työelämätaidot ja yrittäjyys.

Yrittäjyyskasvatuksessa tavoitteena on, että oppilaat oppivat monipuolisesti laaja-alaisen osaamisen taitoja. Tavoitteena on oppia hahmottamaan oma tehtävä kokonaisuuden osana, ponnistelemaan yhteisen tavoitteen saavuttamiseksi sekä suunnittelemaan työprosesseja, kokeilemaan vaihtoehtoja ja tekemään johtopäätöksiä. Oppilaat harjoittelevat tehtävän loppuunsaattamiseksi tarvittavien resurssien (esimerkiksi aika) sekä muiden edellytysten arviointia ja vaihtoehtoisten ratkaisujen keksimistä silloin, kun suunnitelmat muuttuvat. Opetuksessa oppilaita kannustetaan ennakoimaan mahdollisia haasteita ja kokeilemaan rohkeasti, mahdollisesta epäonnistumisesta huolimatta.

Yrittäjyyskasvatuksessa työskennellään projekteissa, joissa oppilaat oppivat vaikuttamista, päätöksentekoa, vastuullisuutta ja rakentavaa omien näkemysten ilmaisua. He saavat tilaisuuksia harjoitella neuvottelemista, sovittelemista ja ristiriitojen ratkaisemista sekä asioiden kriittistä tarkastelua. Vähitellen he kasvavat ottamaan vastuun kokonaisesta projektista sen alusta loppuun asti ja omaksuvat yrittäjämäistä työtettä. Siten oppilaiden vastuu omasta oppimisesta lisääntyy opiskelun edetessä.

Yrittäjyyskasvatuksen tavoitteet ovat:

- omien ja ryhmän vahvuuksien tunnistaminen
- yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen
- esiintymistaitojen vahvistaminen
- projektin ja sen eri vaiheiden tyyppiirteiden ymmärtäminen
- projektikokonaisuuden (suunnittelu, toteutus ja arviointi) toteuttamisen harjoittelu
- ongelmanratkaisukyvyyn kehittäminen
- itsearviointikyvyyn kehittäminen.

Yrittäjyyskasvatuksen työtavat ja oppimisympäristöt

Yrittäjyyskasvatuksen työtapojen valinnassa lähtökohtana on oppilaiden osallisuus toiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa. Opintokokonaisuudessa opitaan ja harjaannutaan työskentelemään järjestelmällisesti, pitkäjänteisesti ja itsenäisesti sekä yhdessä toisten kanssa.

Yrittäjyyskasvatuksessa käytetään toiminnallisia, tutkivia ja omaan vastuunottoon kannustavia työtapoja. Nämä työtavat soveltuvat hyvin projekteihin. Yrittäjyyskasvatuksen opinnoissa projektien tavoitteena on myös yhteistyö yritysten, järjestöjen, toisten koulujen tai muiden oppilasryhmien kanssa. Kunkin projektin tarkemmat tavoitteet määritellään yhdessä. Oppilaat arvioivat omaa ja ryhmän projektityöskentelyä jatkuvasti itse- ja vertaisarviointitaitoja harjoitellen.

Yrittäjyyskasvatuksessa oppimisympäristöinä toimivat kouluympäristön lisäksi myös muut soveltuvat oppimisympäristöt.

Yrittäjyyskasvatuksen opintokokonaisuuden sisällöt

Seitsemännellä vuosiluokalla tarkastellaan omia ja ryhmän vahvuuksia sekä kehitetään esiintymis- ja ryhmätyöskentelytaitoja. Lisäksi tutustutaan erilaisiin yrityksiin ja työskennellään projekteissa. Yrittäjyyskasvatuksen opetusta on yksi vuosiviikkotunti.

Kasva yrittäjäksi 1

Opintokokonaisuuden aikana tutustutaan yrittäjyysluokan toimintakulttuuriin ja työtapoihin sekä tarkastellaan omia ja ryhmän vahvuuksia. Lisäksi harjoitellaan vuorovaikutus- ja esiintymistaitoja.

Oppilaat suunnittelevat pienimuotoisia projekteja opettajan ohjauksessa, samalla opitaan projektin suunnittelua, aikataulutusta ja toteuttamista. Projekteille määritellään yhdessä tavoitteet niiden alussa. Omaa ja ryhmän työskentelyä arvioidaan jatkuvasti. Projektityöskentelyssä aiempi projekti ja sen kautta opitut taidot luovat pohjan seuraavalle projektille.

Kahdeksannella vuosiluokalla syvennetään aikaisemmin opittua, työskennellään

projekteissa ja aloitetaan oman yrityksen suunnittelu. Lisäksi opiskellaan lyhyissä opintojaksoissa useita vieraita kieliä. Kunakin lukuvuotena opiskeltavat kielet päätetään koulun lukuvuosisuunnitelmassa. Yrittäjyyskasvatuksen opetusta on yhteensä kolme vuosiviikkotuntia.

Kasva yrittäjäksi 2 (2 vvt)

Kehitetään jo opittuja taitoja, jatketaan projektityöskentelyä ja aloitetaan oman yrityksen suunnittelu. Lisäksi oppilaat suunnittelevat ja toteuttavat valitsemansa määrän projekteja yhdessä yhteistyökumppaneiden kanssa.

Kielisuihkut (1vvt)

Kielisuihkutusta eli kielen alkeiden ja tapakulttuurin opiskelua usealla vieraalla kielellä (kukin noin 7–8 oppitunnin kokonaisuus).

Yhdeksännellä vuosiluokalla yrittäjyyskasvatuksessa osallistutaan Nuori yrittäjyys ry:n Vuosi yrittäjänä -ohjelmaan, jonka aikana oppilaiden muodostamat tiimit perustavat yrityksen ja osallistuvat ohjelman mukaiseen kilpailuun. Tavoitteena on, että kukin tiimi toimii kuten oikea yritys: se valmistaa, markkinoi ja myy tuotteita ja hoitaa muut yrityksen työnjakoon, talouteen ja hallintoon liittyvät veloitteet. Jokaisella yrityksellä on tukenaan oma kummiyrittäjä. Näin oppilaat saavat tilaisuuden oppia työelämästä ja yrittäjyydestä autenttisissa tilanteissa.

Lisäksi vuosiluokan yrittäjyyskasvatusopinnoissa opiskellaan oman talouden ja rahankäytön hallintaa sekä oman elämän suunnittelua. Yrittäjyyskasvatuksen opetusta on yhteensä kolme vuosiviikkotuntia.

Vuosi yrittäjänä (2 vvt)

Osallistuminen Nuori yrittäjyys ry:n Vuosi yrittäjänä -ohjelmaan. Oppilaat perustavat oman NY-yrityksen.

Kevätlukukauden aikana perustetut yritykset osallistuvat Vuosi yrittäjänä -ohjelman aluetapahtumaan ja mahdollisesti valtakunnalliseen loppukilpailuun.

Tulevaisuus ja talous (1 vvt)

Oppilas tarkastelee tulevaisuuttaan ja tekee suunnitelmia omien tavoitteidensa mahdollistamiseksi kuluttamisen ja pankkiasioinnin näkökulmasta.

Opintokokonaisuuden tarkemmat sisällöt suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

Arviointi yrittäjyyskasvatuksessa

Yrittäjyyskasvatuksen arviointi noudattaa opetussuunnitelman perusteissa ja paikallisessa opetussuunnitelmassa säädettyä. Koska opetus toteutetaan valinnaisten aineiden oppitunneilla, noudatetaan arvioinnissa valinnaisten aineiden arviointia koskevia määräyksiä. Tarkempia tietoja oppilaan opiskelusta ja osaamisesta voidaan antaa todistuksen liitteellä, mikäli koulu niin päättää.

Yrittäjyysluokan arvosanakuvaukset

Omien ja ryhmän vahvuuksien tunnistaminen

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------	---------------------------------------

Oppilas tietää, että on olemassa erilaisia vahvuuksia mutta ei osaa nimetä omia tai ryhmän vahvuuksia.	Oppilas tunnistaa joitakin omia tai ryhmänsä vahvuuksia.	Oppilas tunnistaa aktiivisesti omia ja ryhmän vahvuuksia sekä osaa kertoa niitä.	Oppilas tunnistaa monipuolisesti omat ja ryhmänsä vahvuudet sekä osaa hyödyntää niitä työskentelyssä.
--	--	--	---

Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
Oppilas osaa toimia itselleen tutussa ryhmässä ja arkisissa vuorovaikutustilanteissa.	Oppilas osaa toimia tavoitteellisesti ryhmissä ja tavanomaisissa vuorovaikutustilanteissa.	Oppilas osaa toimia rakentavasti erilaisissa ryhmissä ja vuorovaikutustilanteissa.	Oppilas osaa toimia rakentavasti monenlaisissa ryhmissä, myös vaativissa vuorovaikutustilanteissa.

Esiintymistaidot

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
Oppilas osaa pitää pienimuotoisen puheenvuoron tai esityksen tutussa ryhmässä ohjatusti.	Oppilas osaa pitää omatoimisesti melko tutussa ryhmässä puheenvuoron tai esityksen, jota hän on suunnitellut ja harjoitellut.	Oppilas osaa pitää omatoimisesti myös vieraassa ryhmässä puheenvuoron tai esityksen, jota hän on suunnitellut ja harjoitellut. Esiintyminen on luontevaa.	Oppilas osaa pitää omatoimisesti myös vieraassa ryhmässä puheenvuoron tai esityksen, jota hän on suunnitellut ja harjoitellut. Esiintyminen on viimeisteltyä, mutta oppilas pystyy esiintymään luontevasti myös yllättävissä tilanteissa.

Projektin eri vaiheiden ymmärtäminen sekä projektin suunnittelu, toteutus ja arviointi

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
Oppilas tunnistaa yksittäisiä projektityön vaiheita.	Oppilas tunnistaa projektityön vaiheet.	Oppilas tunnistaa projektityön vaiheet ja osaa hyödyntää niitä.	Oppilas on sisäistänyt projektityön vaiheet ja osaa hyödyntää niitä luovasti ja monipuolisesti.

Oppilas tarvitsee paljon apua projektityön suunnittelussa ja toteuttamisessa.	Oppilas osaa suunnitella ja toteuttaa projektityötä muiden tukemana. Oppilas pyrkii työskentelemään yritteliäästi.	Oppilas osaa suunnitella, organisoida ja toteuttaa projektityön itsenäisesti.	Oppilas osaa suunnitella, organisoida ja toteuttaa projektityön itsenäisesti sekä tukee muiden työskentelyä.
Oppilas osaa asettaa avustettuna konkreettisen oppimisen tavoitteen itselleen.	Oppilas osaa asettaa itselleen ja ryhmälle tavoitteita.	Oppilas osaa asettaa itselleen tavoitteita ja ryhmälle realistiset tavoitteet, jotka ohjaavat hänen työskentelyään.	Oppilas osaa asettaa itselleen ja ryhmälle realistiset tavoitteet, jotka ohjaavat hänen ja ryhmän työskentelyä. Oppilas osaa muokata asetettua tavoitetta, jos olosuhteet muuttuvat.
Oppilas arvioi projektityöskentelyä niukasti.	Oppilas arvioi projektityöskentelyä melko hyvin.	Oppilas arvioi projektityöskentelyä hyvin.	Oppilas osaa arvioida omaa ja muiden projektityöskentelyä hyvin sekä antaa rakentavaa palautetta.

Ongelmanratkaisukyky

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
Oppilas osaa tunnistaa ohjatusti ongelmia.	Oppilas osaa tunnistaa ja nimetä ongelmia. Oppilas löytää ohjatusti tietoa ongelman ratkaisemiseksi.	Oppilas osaa tunnistaa ja nimetä oikein ongelmia. Oppilas löytää itsenäisesti tietoa ongelman ratkaisemiseksi.	Oppilas osaa tunnistaa ja nimetä oikein ongelmia. Oppilas tarkastelee ongelmaa eri näkökulmista ja osaa ratkaista ongelman paineenkin alla.

Itsearviointikyky

Osaamisen kuvaus arvosanalle 5	Osaamisen kuvaus arvosanalle 7	Osaamisen kuvaus arvosanalle 8	Osaamisen kuvaus arvosanalle 9
Oppilas osaa arvioida työskentelyään ja oppimistaan suppeasti.	Oppilas osaa arvioida työskentelyään ja oppimistaan kohtalaisesti.	Oppilas osaa arvioida työskentelyään ja oppimistaan hyvin.	Oppilas osaa arvioida työskentelyään ja oppimistaan monipuolisesti.